

**แนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ
โรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดบึงกาฬ***
**GUIDELINES FOR PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY MANAGEMENT
OF BAN KHLONG THIP SCHOOL, SO PHISAI DISTRICT
BUENG KAN PROVINCE**

ชญาณินิชญ์ เกลี้ยงเกล้า¹

Chayanit Kleangkla¹

โรงเรียนบ้านคลองทิพย์ จังหวัดบึงกาฬ¹

Banklongthip school, Bueng Kan Province¹

Email : wilailak372@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ 2) เพื่อปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดบึงกาฬ โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร 1 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 15 คน กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ประกอบไปด้วยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีความต้องการจำเป็น(PNI) และวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญนำเสนอในรูปแบบความเรียง

ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ ตามหลักการบริหารแบบ PDCA โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นตามหลักการบริหารแบบ PDCA โดยรวมมีค่า PNI = 0.10 ขั้นตอนที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ขั้นตอนการวางแผน (Plan) 3) แนวทางการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน บ้านคลองทิพย์ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดบึงกาฬ การบริหารกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่จะช่วยพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ครอบคลุมกระบวนการบริหารงานตามวงจรคุณภาพ PDCA 1) ด้านการวางแผน (Plan) ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา โดยร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ภารกิจ 2) ด้านการปฏิบัติ (Do) ผู้บริหารและครูต้องปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ที่ร่วมกันกำหนด จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการ และคณะกรรมการที่คอยกำกับ ติดตาม การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านการตรวจสอบ (Check) ผู้บริหารควรมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผล และพัฒนาโครงสร้างการทำงานแบบกัลยาณมิตร

อย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา
4) ด้านการปรับปรุง (Act) ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันสะท้อนผล การดำเนินงานและนำผลมา
ปรับปรุงเพื่อให้แผนการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : แนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ; การเรียนรู้ทางวิชาชีพ; การบริหาร

ABSTRACT

This independent study examines the objectives are: 1) To study the current and desirable states of PLC management at Ban Khlong Thip School. 2) To identify key factors influencing PLC management at Ban Khlong Thip School. 3) To propose guidelines for managing the PLC at Ban Khlong Thip School, So Phisai District, Bueng Kan Province. The population consisted of one school administrator and 15 teachers and educational personnel. The purposive sampling group included one administrator, teachers, and educational personnel, totaling 10 participants. Data collection tools included a questionnaire and a focus group interview. The statistics used were mean, standard deviation, Priority Needs Index (PNI), and qualitative content analysis presented in narrative form.

The findings revealed that: 1) The current state of PLC management at Ban Khlong Thip School, based on the PDCA management cycle, was at a high level overall. The desirable state was also at a high level. The overall PNI value was 0.10. Among the PDCA steps, the highest PNI was in the Planning stage. 3) Guidelines for PLC management to enhance development, aligned with the PDCA cycle, included: Planning (Plan): Administrators and teachers jointly develop the PLC implementation plan by setting a shared vision, goals, and missions. Implementation (Do): Administrators and teachers act according to the shared vision, issue formal assignments for project leaders, and appoint committees to supervise and monitor activities continuously. Checking (Check): Administrators supervise, monitor, and evaluate the PLC, and foster a collegial working structure to support ongoing PLC development in the school. Improvement (Act): Administrators and teachers collaboratively reflect on the outcomes and use them to improve the PLC implementation plan for greater effectiveness.

Keywords : Guidelines for professional learning community management; Professional Learning Community; Administration

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาและสร้างทักษะของบุคคลให้รู้จักดำเนินชีวิตอย่างสันติสุข มีพฤติกรรมใฝ่รู้ที่จะเป็นพลังปัญญาเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี ช่วยขัดเกลาให้คนละอายต่อบาป มีทักษะในการประกอบอาชีพ เคารพกฎหมาย รู้คุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของชาติ ตลอดจนสามารถดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขและพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาต่างๆ อีกทั้งสามารถช่วยสร้างสรรค์ สังคมและพัฒนาประเทศชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของ การศึกษาไว้ว่า การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (มาตรา 4) ในขณะเดียวกันการศึกษาก็มีความจำเป็นต่อชีวิตของบุคคลทุกเพศทุกวัยทุกช่วงอายุ เพราะบุคคลต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อมอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะในยุคปัจจุบัน การศึกษามีความจำเป็น มากขึ้น เนื่องจากเกิดการเปลี่ยนแปลงมากมายที่ส่งผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตของบุคคล (สุมาลี สังข์ศรี, 2556)

โรงเรียนบ้านคลองทิพย์ เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ตั้งอยู่ในเขตอำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัยถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีการดำเนินการเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2560 เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการจัดการเรียนการสอนของครูและเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ มีการขับเคลื่อนดำเนินการกับครูทุกระดับชั้น ทั้งในรูปแบบกลุ่มสาระ และการบูรณาการกิจกรรมข้ามกลุ่มสาระ โดยกิจกรรมดังกล่าวดำเนินการภายใต้กระบวนการของวงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ 1) P = Plan (ขั้นตอนการวางแผน) เป็นขั้นตอนการวางแผนครอบคลุมถึงการกำหนดกรอบหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ฯลฯ พร้อมกับพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใดบ้างเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้น โดยระบุวิธีการเก็บข้อมูลและกำหนดทางเลือกในการปรับปรุงให้ชัดเจน ซึ่งการวางแผนจะช่วยให้กิจการสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตและช่วยลดความสูญเสียต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ทั้งในด้านแรงงาน วัสดุดิบ ชั่วโมงการทำงาน งบประมาณ และเวลา 2) D = Do (ขั้นตอนการปฏิบัติ) เป็นการลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน ซึ่งในขั้นตอนนี้ต้องมีการตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติด้วยว่าได้ดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งใจหรือไม่ เพื่อทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปตามแผนการที่ได้วางไว้ 3) C = Check (ขั้นตอนการตรวจสอบ) เป็นการประเมินผลที่ได้รับจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ทราบว่า ในขั้นตอนการปฏิบัติงานสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ แต่สิ่งสำคัญ ก็คือ ต้องรู้ว่า จะตรวจสอบอะไรบ้างและบ่อยครั้งแค่ไหน เพื่อให้ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบเป็นประโยชน์ สำหรับขั้นตอนถัดไป 4) A = Action (ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสม) ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสม (ศรศักดิ์ บัวผัด, 2554) โดยกระบวนการดำเนินงานจะต้องมีองค์ประกอบครบถ้วน ครอบคลุมในประเด็นการดำเนินงานขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทั้ง 6 องค์ประกอบ

ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2) ทีมงานร่วมแรงใจ 3) ภาวะผู้นำร่วม 4) การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ 5) ชุมชนกัลยาณมิตร 6) โครงสร้างสนับสนุนชุมชน

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะทำการศึกษาระบบการบริหารจัดการของการดำเนินกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ โดยศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหา รวมถึงเหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพภายในสถานศึกษา ใน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2) ทีมงานร่วมแรงใจ 3) ภาวะผู้นำร่วม 4) การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ 5) ชุมชนกัลยาณมิตร และ 6) โครงสร้างสนับสนุนชุมชน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบึงกาฬ

2.2 เพื่อปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบึงกาฬ

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบึงกาฬ

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ทราบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบึงกาฬ

3.2 ทราบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบึงกาฬ

3.3 ได้แนวทางการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบึงกาฬ

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบึงกาฬ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบึงกาฬ ในขั้นตอนนี้ได้ใช้วิธีการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้ศึกษาได้กำหนดประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการ และครูผู้สอน จำนวน 10 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ระดับชั้นที่ทำการสอน กลุ่มสาระที่สอนและประสบการณ์ในการสอน และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน

ประมาณค่า (Rating Scale) เรื่อง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบึงกาฬการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ แบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบบรรยาย แบบสอบถามตอนที่ 2 การแปลความหมายข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบึงกาฬ โดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยของประชากร (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร (σ)

2) ศึกษาปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการจัดการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบึงกาฬในชั้นตอนนี้ได้ใช้วิธีการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้ศึกษาได้กำหนดประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการ 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระ 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม โดยการแปลความหมายที่เหมาะสมจากข้อมูลดิบในการประชุม การตีความและข้อเสนอแนะในส่วนของการวิเคราะห์และรายงานผลจะใช้การวิเคราะห์จากการบันทึกย่อ (Note- Baser Analysis) แล้วทำการสรุปสังเคราะห์ เป็นความเรียง เพื่อจัดทำเป็นแบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่ม

3) ศึกษาแนวทางของการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ โรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบึงกาฬในชั้นตอนนี้ได้ใช้วิธีการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้ศึกษาได้กำหนดประชากรในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้อำนวยการ 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระ 8 คน ผู้วิจัยใช้แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นเครื่องมือ ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม โดยการแปลความหมายที่เหมาะสมจากข้อมูลดิบในการประชุม การตีความและข้อเสนอแนะในส่วนของการวิเคราะห์และรายงาน ผลจะใช้การวิเคราะห์จากการบันทึกย่อ (Note- Baser Analysis) แล้วทำการสรุปสังเคราะห์ เป็นความเรียง เพื่อจัดทำเป็นแบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่ม ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบึงกาฬ

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน โรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบึงกาฬ พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันของการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.91$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามหลักการบริหารแบบ PDCA อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ($\mu = 3.95$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการควบคุม (Act) ($\mu = 3.86$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอโศกพิสัย จังหวัดบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านเวียงผางพบว่า ทั้ง 4 ขั้นตอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามหลักการบริหารแบบ PDCA อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ขั้นตอนการวางแผน(Plan) ($\mu = 4.37$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการควบคุม(Act) ($\mu = 4.22$)

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI) ของการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอโศกพิสัย จังหวัดบึงกาฬ โดยรวมมีค่า PNI = 0.10 เมื่อพิจารณาแต่ละขั้นตอน พบว่าขั้นตอนที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ขั้นตอนการวางแผน (Plan) (PNI=0.11) รองลงมาคือด้านผู้นำ (Check) (PNI=0.11) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และผลการหาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI) ของการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนบ้านเวียงผาง โดยรวมตามหลักการบริหารแบบ PDCA

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น						PNI	ลำดับ
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
1	การวางแผน (Plan)	3.95	0.56	มาก	4.37	0.28	มาก	0.11	1
2	การปฏิบัติ (Do)	3.92	0.55	มาก	4.35	0.26	มาก	0.08	4
3	การตรวจสอบ (Check)	3.91	0.54	มาก	4.27	0.31	มาก	0.11	2
4	การปรับปรุงแก้ไข (Act)	3.86	0.48	มาก	4.22	0.26	มาก	0.10	3
ภาพรวม		3.91	0.50	มาก	4.30	0.24	มาก	0.10	-

5.2 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอโศกพิสัย จังหวัดบึงกาฬ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอโศกพิสัย จังหวัดบึงกาฬเหตุและปัจจัยหลักเกิดจากบุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุ อุปกรณ์ (Materials) และกระบวนการบริหารจัดการ (Management) สรุปได้ ดังนี้

1) ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียน (Man: M1)

1.1) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนด และตัดสินใจในการจัดทำแผนปฏิบัติการทางงานเพื่อให้การดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1.2) ผู้บริหารสนับสนุนการทากิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีการเข้าร่วมสังเกตการปฏิบัติกิจกรรม และมีการสร้างแรงจูงใจแก่ครู แสดงให้เห็นถึงการที่ผู้บริหารให้ความสำคัญกับกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่นำไปเป็นกระบวนการ พัฒนาคู ส่งผลให้ครูปฏิบัติตามนโยบายของสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ

2) ด้านการบริหารจัดการด้านงบประมาณของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (Money: M2)

2.1) กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนไม่ได้จัดสรรงบประมาณในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ทำให้ไม่ได้จัดสรรงบประมาณรองรับการจัดกิจกรรมและการดำเนินงานของกิจกรรม

2.2) กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนไม่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรภายนอก หรือได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากหน่วยงานใด

3) ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (Material: M3)

3.1) โรงเรียนมีความพร้อมด้านอาคารและสถานที่ สำหรับการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) คือ ห้องประชุมต่างๆ และห้องศูนย์การเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระ

3.2) ครูภัณฑ์ที่ได้รับการสนับสนุนไม่เพียงพอต่อความต้องการ ซึ่งส่วนใหญ่ได้มาจากของคณะครูที่ได้รับการจัดสรรจากโครงการอื่นๆ ที่ตนเองรับผิดชอบ

4) ด้านการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (Management: M4)

4.1) ครูและบุคลากรมีการประชุมเพื่อวางแผนงานก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนทุกครั้ง

4.2) ผู้บริหารมีการตรวจสอบเอกสารที่เป็นผลอันเกิดจากการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ

5.3 แนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอโศกพิสัย จังหวัดบึงกาฬ การบริหารกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่จะช่วยพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับสภาพอนาคตที่พึงประสงค์ ครอบคลุมกระบวนการบริหารงานตามวงจรคุณภาพ PDCA พบว่า

1) ด้านการวางแผน (Plan) ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา โดยร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ภารกิจของกิจกรรมในภาพรวม ของสถานศึกษา ควรมีการจัดทำโครงการกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา และมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับ การดำเนินกิจกรรม ควรมีการวางแผนกำหนดบุคลากรหลักในการขับเคลื่อนกิจกรรม และจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการทางานเพื่อคอยกำกับ ดูแล ติดตาม การดำเนินการให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีการกำหนดปฏิทินการดำเนินงาน และแจ้งแก่คณะครูทุกคนให้ทราบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร

2) ด้านการปฏิบัติ (Do) ผู้บริหารและครูต้องปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ที่ร่วมกันกำหนด จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการ และคณะกรรมการที่คอยกำกับ ติดตาม การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตามปฏิทินที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง คณะครูและบุคลากรต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย พันธกิจ และองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมมือ ลงมือปฏิบัติและเข้าร่วมชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของสถานศึกษา

3) ด้านการตรวจสอบ (Check) ผู้บริหารและครูร่วมกันตรวจสอบรายละเอียดในการดำเนินกิจกรรม ว่าตรงตามวิสัยทัศน์ และเป้าหมายที่ร่วมกันกำหนดขึ้น ควรส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียนให้มีวิสัยทัศน์ มีการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่คณะครูอย่างเท่าเทียมและเสมอภาค มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผล และพัฒนาโครงสร้างการทำงานแบบกัลยาณมิตรอย่างต่อเนื่อง หากพบปัญหาควรร่วมกันหาสาเหตุและวางมาตรการในการแก้ไขต่อไป และตรวจสอบ ติดตามการใช้เงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากร มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม มีการประเมินผล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

4) ด้านการปรับปรุง (Act) ผู้บริหารและครูร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินงานและนำผลมาปรับปรุงเพื่อให้แผนการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นโดยอาศัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งในมิติของกลุ่มย่อยและภาพรวมของสถานศึกษา คณะครูและบุคลากร ควรนำผลการประเมินที่ได้รับการสะท้อนผลมาพัฒนา แก้ไข และปรับปรุงตนเองเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพขับเคลื่อนไปในทิศทางที่กำหนดไว้ในแผนงานของสถานศึกษา จัดทายางานการดำเนินงานเพื่อบันทึกผลการจัดกิจกรรมของตนเอง เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ตนเอง ปรับเปลี่ยนหรือสับเปลี่ยนทีมในการทำงาน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำงาน ซึ่งการทำงานของแต่ละทีมย่อมจะมีความแตกต่างกัน มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็ง มีส่วนร่วมรับผิดชอบ เป็นต้น

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบึงกาฬ สามารถนำมาอภิปรายผลเป็นประเด็นได้ ดังนี้

6.1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบึงกาฬ เมื่อพิจารณาคำดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI) ของการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านเวียงผาง เมื่อพิจารณาแต่ละขั้นตอน พบว่า ขั้นตอนที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ซึ่งสอดคล้องกับ อรรถพร สุขศรี (2565) พบว่าในแนวทางแนวนั้น ด้านการวางแผน (Plan) เช่น การกำหนดวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์

เป้าหมายร่วมกัน วางแผนออกแบบกิจกรรม จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่าควรทำให้ชัด และเป็นขั้นตอนสำคัญในการเริ่มต้น เพื่อให้ PLC ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 ผลการศึกษาปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองพิทย อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดบึงกาฬ เหตุและปัจจัยหลักเกิดจากบุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุ อุปกรณ์ (Materials) และกระบวนการบริหารจัดการ (Management) สรุปได้ ดังนี้

6.2.1 ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียน (Man: M1) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนด และตัดสินใจในการจัดทำแผนปฏิบัติการทางาน เพื่อให้การดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพของสถานศึกษาเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ให้การสนับสนุนการทากิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีการเข้าร่วมสังเกต การปฏิบัติกิจกรรม และมีการสร้างแรงจูงใจแก่ครู แสดงให้เห็นถึงการที่ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ นำมาใช้เป็นกระบวนการพัฒนาครู ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริพร แสงดาโต (2566) ที่สรุปว่า ภาวะผู้นำร่วม เป็นหนึ่งในองค์ประกอบที่มีค่า PNI ค่อนข้างสูง หมายถึง ครูและผู้บริหารเห็นว่าจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้อง มีบทบาทในการสร้างภาวะผู้นำร่วม เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน/กำหนดทิศทาง/ตัดสินใจร่วมกัน เพื่อให้ PLC ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

6.2.2 ด้านการบริหารจัดการด้านงบประมาณของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (Money: M2) โรงเรียนควรจัดทำโครงการลงในแผนปฏิบัติการ และจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อเพิ่มสภาพคล่องในการดำเนินกิจกรรม (PLC) ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ เอกพงษ์ ดิษแสง (2565) ที่สรุปว่า ด้านงบประมาณสนับสนุน และสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากแต่เมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นๆ ด้านงบประมาณนี้ก็ยังมีความต่ำกว่าด้านนโยบาย/แผน และพัฒนาครู บ่งชี้ว่ายังมีความต้องการให้พัฒนาเพิ่มขึ้นในเรื่องงบประมาณเพื่อให้ PLC ดำเนินกิจกรรมได้เต็มที่และต่อเนื่อง

6.2.3 ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (Material: M3) โรงเรียนมีความพร้อมด้านอาคารและสถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) คือ ห้องประชุมต่างๆ และห้องศูนย์การเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระ และควร มีการจัดสรรครุภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินกิจกรรมให้เพียงพอต่อความต้องการของคณะครู ซึ่งสอดคล้องกับ เอกพงษ์ ดิษแสง (2565) ที่สรุปว่า ด้านงบประมาณสนับสนุนและสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 4.08 ซึ่งอยู่ในระดับมาก แสดงว่าครุมองว่าสถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวก /วัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับที่ค่อนข้างดี แต่ยังมีความต้องการให้เพิ่มขึ้นเพื่อให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม PLC อย่างเต็มที่

6.2.4 ด้านการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (Management: M4) ครูและบุคลากรมีการประชุม เพื่อวางแผนงานก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนทุกครั้ง ผู้บริหารมีการตรวจสอบเอกสารที่เป็นผลอันเกิดจากการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนมีงานจรรยาบรรณเข้ามาบ่อยครั้ง ทำให้ครูดำเนินกิจกรรมได้อย่างไม่ต่อเนื่อง การนิเทศการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ไม่มีความต่อเนื่อง ซึ่ง

สอดคล้องกับ วิจิรดา วรธาดาสวัสดิ์ (2566) ที่สรุปว่า รูปแบบนิเทศเช่นนี้มีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ในระดับ มากที่สุด ทั้งในแง่การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู และทำให้กิจกรรม NICET (นิเทศในสถานศึกษาที่ใช้ PLC) มีความต่อเนื่องมากขึ้น

6.3 แนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอยะผิง จังหวัดบึงกาฬ การบริหารกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่จะช่วยพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับภาพอนาคตที่พึงประสงค์ ครอบคลุมกระบวนการบริหารงานตามวงจรคุณภาพ PDCA พบว่า

6.3.1 ด้านการวางแผน (Plan) โรงเรียนต้องมีการวางแผนงาน กำหนดวิสัยทัศน์ และแนวทางให้สอดคล้องกับ เป้าหมายตามแผนการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของสถานศึกษาโดยกำหนด ภาพเป้าหมายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และนำข้อมูลของสถานศึกษา มาเป็นตัวกำหนดแผนการ ดำเนินงาน โดยเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาร่วมกำหนด วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา เพื่อ นำไปสู่การต่อยอด และการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของ สถานศึกษา ทำให้ครูและบุคลากรมี กิจกรรมร่วมกันทุกคน เพื่อสร้างความสามัคคี ซึ่งสอดคล้องกับ อนงค์กาญจน์ ศรีจันทร์ (2563) ที่สรุปว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมระหว่างผู้บริหารและครูเป็นปัจจัย สำคัญในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ช่วย เสริมสร้างความเป็นเจ้าของและความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6.3.2 ด้านการปฏิบัติ (Do) สถานศึกษาต้องจัดโครงสร้างการทำงานแบบกัลยาณมิตร มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการให้ครูเป็นบุคลากรหลักในการขับเคลื่อน กำหนดแนวทาง วิสัยทัศน์ ฯลฯ ให้เป็นไปตามแผน และเป็นไปในทิศทาง เป้าหมายเดียวกัน มีการเคารพและรับฟังความคิดเห็น ของครู และบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการ กระบวนการ การจัดการเรียนการสอน ระดม ชุมความรู้ ความคิดในกลุ่มการทำงาน เป็นผู้บริหารจะต้องมีการสนับสนุนให้คณะครูและ บุคลากร ในสถานศึกษาเข้ารับการอบรม เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ (PLC) มีความเอื้ออาทรในการทำงาน และให้อิสระคณะครูและบุคลากร ในการสร้างสรรค์ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ F. Grimm (2024) ที่สรุปว่า การพัฒนาภาวะผู้นำ ของครูในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ช่วยเสริมสร้างการสนทนาและการมีส่วนร่วมของครู ในการปรับปรุงการสอน โดยเน้นการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมของครูในการตัดสินใจเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา

6.3.3 ด้านการตรวจสอบ (Check) ผู้บริหารควรมีการนิเทศ ตรวจสอบ กำกับ และ ติดตามการดำเนินกิจกรรมของครู เพื่อส่งเสริม และสร้างแรงจูงใจให้ทุกคน ดำเนินกิจกรรมตามปฏิทิน กำหนดการของสถานศึกษา หากระหว่างการนิเทศติดตามพบเจอปัญหาในการเนนกิจกรรม สามารถ หยิบยื่นความช่วยเหลือได้ อันแสดงถึงความเอาใจใส่ การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ทั้งเป็นการ เสริมแรง และสร้างขวัญ กำลังใจแก่คณะครูที่ดำเนินกิจกรรม ส่งผลให้ครูกล้าคิด กล้าแสดง ความ คิดเห็นอย่างเหมาะสม และ มีความต้องการร่วมกิจกรรม การเข้ากลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่หลากหลายร่วมกันออกแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน สอดคล้อง กับ Frida Grimm (2023) ที่สรุปว่า ภาวะผู้นำของครูในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มี

บทบาทสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาการสอน โดยการสนับสนุนและการติดตามจากผู้นำครูช่วยเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและการพัฒนาทักษะการสอนของครูใน PLC

6.3.4 ด้านการปรับปรุง (Act) สถานศึกษาต้องมีทำสรุปข้อมูลการดำเนินงานเพื่อเป็นร่องรอยหลักฐานการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีการบันทึกผลการจัดกิจกรรม มีการนำผล มาพัฒนาเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนในการทำกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยอาศัยการทำงาน แบบกัลยาณมิตร สอดคล้องกับ Rose Desy Nurkartika & Nani Hartini (2021) ที่สรุปว่า กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำของครู โดยการสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันและการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนช่วยเสริมสร้างความเป็นผู้นำของครูและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

7. องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาแนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดบึงกาฬ สรุปองค์ความรู้จากการศึกษาวิจัยได้ดังนี้

จากโมเดลแนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนบ้านคลองทิพย์ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดบึงกาฬ แกนกลางเป็นวงจร PDCA: สะท้อนกระบวนการบริหารงานตามวงจรคุณภาพองค์ประกอบสนับสนุน: ช่วยให้กิจกรรม PLC ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพผลลัพธ์: ครูและบุคลากรพัฒนาศักยภาพได้จริง ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด แนวคิด: โมเดลนี้เป็นการรวม วงจรคุณภาพ PDCA กับ โครงสร้างสนับสนุนและวัฒนธรรมการทำงานแบบกัลยาณมิตร เพื่อขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่าการวางแผนพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสำคัญสูง ดังนั้นหน่วยงานด้านการศึกษา ควรสนับสนุนการจัดทำกรอบนโยบายและแนวทางการวางแผนที่ชัดเจน สำหรับสถานศึกษา เพื่อสร้างมาตรฐานและการพัฒนาประสิทธิภาพของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในระดับโรงเรียน

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูควรให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม และพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงบประมาณที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลลัพธ์สูงสุด

8.2.2 ควรส่งเสริมให้มีการทำงานแบบกัลยาณมิตรและสร้างโครงสร้างสนับสนุนภายในชุมชน เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างราบรื่น มีความร่วมมือระหว่างครู และเกิดนวัตกรรมการบริหารที่สามารถต่อยอดสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรศึกษาต่อเกี่ยวกับ แนวทางหรือกลยุทธ์ในการวางแผนพัฒนาประสิทธิภาพของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษา

8.3.2 ควรศึกษาหรือพัฒนา รูปแบบการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณ ของโรงเรียน เพื่อสร้างโมเดลหรือแนวทางที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

8.3.3 ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบ การบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้แบบกัลยาณมิตร และนวัตกรรมการบริหาร เพื่อให้สถานศึกษาสามารถสร้างระบบบริหารงานของตนเอง และยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนอย่างยั่งยืน

9. บรรณานุกรม

- วิจิตรดา วรธาดาสวัสดิ์. (2566). รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศรศักดิ์ บัวผัด. (2554). การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตร. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. 4(1). 103-127.
- ศิริพร แสงดาโต. (2566). กลยุทธ์การเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สุมาลี สังข์ศรี. (2556). การเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประเทศไทย. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อนงค์กาญจน์ ศรีจันทร์. (2563). แนวทางพัฒนาการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลตามแนวคิดโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรรรณ สุขศรี. (2565). การพัฒนาแนวทางการบริหารโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เอกพงษ์ ดิษแสง. (2565). การส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- Grimm, F. (2023). Teacher leadership for teaching improvement in professional learning communities. *Professional Development in Education*. 50(6). 1135–1147.
- Nurkartika, R. D., & Hartini, N. (2021). The role of the professional learning community to develop teacher leadership. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*. 526. 274–277.